

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 08 Право
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 081 Право
(код і назва спеціальності)

освітня програма Право
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище) А.С.Метіль

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
факультету української філології та соціальних наук

(підпис, ініціали, прізвище) Н.О. Гончарова

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою права і соціальної роботи
протокол № 12 від 22.06.2021

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище) А.С.Метіль

Розробники програми:

Метіль Анастасія Сергіївна, кандидат юридичних
наук, доцент кафедри права і соціальної роботи;

Рецензенти програми:

Іскров Костянтин Михайлович, кандидат юридичних
наук, ст. викладач кафедри права і соціальної роботи;

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	
Кількість кредитів: 5	Лекції:	
	30	8
Модулів: 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 150	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 8	Семінарські заняття:	
	28	6
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 4 - самостійна робота: 4	Консультації:	
	2	-
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	90	136

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення «Кримінології» є чотири групи соціальних явищ: 1) злочинність; 2) особистість злочинця; 3) причини та умови злочинності; 4) попередження (профілактика) злочинності.

Метою навчальної дисципліни «Кримінологія» є: - формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та у світі в цілому, про тенденції і фактори, що її обумовлюють, про особистість злочинця, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами; - здобуття навичок самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики злочинів на локальному рівні; - формування у студентів теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про організовану злочинність як про одне з найнебезпечніших соціально-правових явищ сучасної цивілізації; про факторний комплекс організованої злочинності, а також про спеціальні засоби і методи боротьби з нею - відпрацювання навичок та вмінь факторного аналізу походження і діяльності злочинних угруповань різних видів і рівнів, визначення та реалізація найефективніших соціальних заходів боротьби з такими угрупованнями.

Передумови вивчення «Кримінальне право України», «Кримінальне процесуальне право», «Правове регулювання молодіжної політики».

Міждисциплінарні зв'язки «Конституційне право України», «Адміністративне право і процес», «Основи ювенальної превенції та юстиції».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Право».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			

ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1.	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 2. ПРН 6.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 4.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
ЗК 12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.	ПРН 5.	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	ПРН 15 ПРН 16	Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності; Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	ПРН 9.	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	ПРН 4.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	ПРН 22	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
-------	--	--------	--

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК 1	ПРН 1.	ПРН 1.	ПРН 1.	
ЗК 7	ПРН 2. ПРН 6.	ПРН 2. ПРН 6.		ПРН 2. ПРН 6.
ЗК 11			ПРН 4.	ПРН 4.
ЗК 12			ПРН 5.	ПРН 5.
СК 7	ПРН 15. ПРН 16.	ПРН 15. ПРН 16.	ПРН 15. ПРН 16.	ПРН 15. ПРН 16.
СК 11	ПРН 9.	ПРН 9.	ПРН 9.	
СК 12		ПРН 4	ПРН 4	
СК 13	ПРН 22.	ПРН 22.	ПРН 22.	ПРН 22.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія розвитку науки та сучасний стан	2	2	-	-	-	-	6	1	1	1	-	-	-	9
2.	Злочинність як соціальне явище	4	2	2	-	-	-	6	1	1	1	-	-	-	9
3.	Детермінація злочинності. Причини та умови окремого злочину.	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	9
4.	Кримінологічне вчення про особу злочинця. Девіантна поведінка особи	4	2	2	-	-	-	6	1	1	1	-	-	-	9
5.	Кримінологічне вчення про жертву злочину. Проблеми віктимології та суїцидальної поведінки.	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	9

6.	Загальні проблеми попередження злочинності.	4	2	2	-	-	-	6	1	1	1	-	-	-	9
7.	Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	9
8.	Кримінологічна характеристика злочинів насильницької спрямованості	4	2	2	-	-	-	6	1	-	-	-	-	-	9
9.	Кримінологічна характеристика злочинів ненасильницької спрямованості	4	2	2	-	-	-	6	1	-	-				9
10.	Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивним злочинам	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-				9
11.	Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1				9
12.	Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності неповнолітніх	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-				9
13.	Кримінологічна характеристика та запобігання жіночої злочинності	4	2	2	-	-	-	6	1	-	-				9
14.	Кримінологічна характеристика та запобігання наркозлочинам	4	2	2	-	-	-	4	1	-	-				9
15.	Кримінологічна характеристика та попередження професійної злочинності	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-				8
Проведення консультацій		2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
МКР		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Разом:150		60	30	28	-	2	-	90	14	8	6	-	-	-	134

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології.

Історія розвитку науки та сучасний стан Поняття кримінології як соціально-правової науки, її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, засоби запобігання злочинності. Завдання та функції кримінології. Теоретичне та практичне значення науки кримінології. Методологія кримінології. Загальнонаукові методи пізнання (логічний, висування гіпотез, експерименту, експертних оцінок та ін.). Приватнонаукові методи пізнання (соціологічні, математичні, статистичні, педагогічні, психологічні та ін.). Місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, демографією, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінально-процесуальним, кримінально виконавчим, адміністративним правом. Зв'язок кримінології з іншими правовими науками та дисциплінами, які вивчаються в навчальних закладах юридичного профілю. Система кримінології як науки і навчальної дисципліни. Загальна та Особлива частини кримінології.

Тема 2. Злочинність як соціальне явище.

Поняття злочинності. Основні ознаки злочинності: соціально - правове явище, історична обумовленість, мінливість, суспільна небезпечність, відносна масовість і регулярність, стійкість, самодетермінація. Злочинність як статистична сукупність. Кількісні та якісні характеристики злочинності. Стан, рівень злочинності (загальний і спеціальний коефіцієнти, коефіцієнт злочинної активності), структура, питома вага окремих видів злочинності. Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають. Географія злочинності, обставини, які її обумовлюють. Злочинність і злочин, їх взаємозв'язок. Поняття латентної злочинності, її види та методи оцінки. Стан і тенденції злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства. Професіоналізм, організованість, особлива зухвалість і жорстокість, застосування зброї і технічних засобів, ріст злочинності у сфері економіки, проти особистого майна громадян, злиття вітчизняної та закордонної злочинності. Соціальні наслідки злочинності.

Тема 3. Детермінація злочинності.

Причини та умови окремого злочину. Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Філософське обґрунтування причинно-наслідкового зв'язку, закони його розвитку. Поняття кримінологічної детермінації. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства як джерела злочинності. Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, її видам, окремому злочину. Об'єктивні й суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні й другорядні, корінні та некорінні причини. Тенденції і перспективи злочинності на сучасному етапі розвитку української державності.

Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця.

Девіантна поведінка особи. Поняття особи злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення в кримінології. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця: соціально-демографічні, кримінально-правові, соціальні ролі й статуси, морально-психологічні властивості й особливості, ціннісні орієнтації. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця. Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Біологічні зачатки в особі і соціальне середовище як передумова розвитку її соціальних якостей. Типологія і класифікація злочинців. Кримінологічна характеристика основних типів злочинців. Критерії класифікації злочинців та її значення для кримінологічної профілактики. Поняття «девіантної поведінки». Девіантна поведінка як психологічна та соціальна проблема.

Тема 5. Кримінологічне вчення про жертву злочину. Проблеми віктимології та суїцидальної поведінки.

Поняття віктимології. Поняття віктимізації. Жертва злочину, її «вина», відшкодування збитків. Зв'язок «злочинець -жертва» як відношення, ситуація, становище. Поняття особи потерпілого та її кримінологічне значення. Жертва і потерпілий від злочину, класифікація

потерпілих від злочину. Поняття суїцидальної поведінки. Проблеми суїциду в Україні та інших державах. Механізм суїцидальної поведінки. Проблема суїциду в практичній діяльності кримінально-виконавчої служби. Суїцидальна поведінка осіб, що потрапили в поле зору працівників органів та установ виконання покарань.

Тема 6. Загальні проблеми попередження злочинності.

Фонові явища. Поняття запобігання злочинності, профілактики, припинення, їх взаємовідношення. Принципи запобігання: законність, демократизм, гуманізм, справедливість та науковість. Рівні запобігання злочинності поділяють на загально - соціальний і спеціально-кримінологічний. Класифікація заходів запобігання за: соціальним рівнем діяльності; обсягом (масовістю) охоплення; територіальним масштабом; етапом впливу на об'єкт профілактики; спрямованістю, видом (змістом) впливу; суб'єктом розробки і застосування. Класифікація заходів профілактики злочинності за такими підставами: соціальним рівнем попереджувальної діяльності; обсягом (масовістю охоплення); територією поширення; етапом впливу на об'єкт профілактики; спрямованістю, видом (змістом) впливу; суб'єктом розробки і застосування. Суб'єкти профілактики злочинності (злочинів), до яких належать органи, установи, організації, підприємства, посадові особи й окремі громадяни, на яких покладено завдання та функції з виявлення, усунення, послаблення, нейтралізації причин та умов, що сприяють існуванню і поширенню злочинності в цілому, її окремих видів і конкретних злочинів, забезпечення ресоціалізації осіб, схильних до вчинення злочинів (рецидиву).

Тема 7. Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю

Прогнозування як одна із функцій кримінології.

Поняття кримінологічного прогнозування та кримінологічного прогнозу. Цілі, завдання та практичне знання кримінологічного прогнозування. Види кримінологічного прогнозування (довгострокове, середньострокове, поточне, цільове). Методи кримінологічного прогнозування (екстраполяції, моделювання, експертних оцінок). Поняття кримінологічного планування заходів боротьби із злочинністю. Цілі, завдання, види та методи кримінологічного планування. Структура кримінологічного плану. Комплексне планування боротьби зі злочинністю. Розділ 2. Кримінологічна характеристика окремих видів злочинності.

Тема 8. Кримінологічна характеристика злочинів насильницької спрямованості

Поняття насильницьких злочинів.

Насильницько-корисливі злочини. Стан, рівень, структура та динаміка насильницьких злочинів і окремих їхніх видів. Особливості насильницьких злочинів, учинених у співучасті. Характеристика осіб, які вчинили насильницькі злочини. Класифікація цієї категорії злочинів. Причини та умови здійснення насильницьких злочинів. Зв'язок цих злочинів із сімейно-побутовими суперечками. Особливості криміногенних ситуацій, що сприяють вчиненню насильницьких злочинів. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у запобіганні насильницької злочинності. Основні напрями попередження насильницької злочинності. Роль органів внутрішніх справ та органів і установ виконання покарань у запобіганні насильницьких злочинів. Зміст та особливості профілактичної роботи у сфері сімейно-побутових взаємин, а також дозвілля громадян.

Тема 9. Кримінологічна характеристика злочинів ненасильницької спрямованості

Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Злочини проти власності корисливого та корисливо-насильницького характеру. Стан, рівень, структура, характер і динаміка крадіжок, грабежів, шахрайства, розбоїв, вимагательств (рекет). Особливості характеристики цих злочинів у сучасних умовах (час, місце, предмет, спосіб, мотиви, групова злочинна поведінка). Характеристика осіб, які вчинюють злочини проти власності громадян, державної та колективної власності. Причини та умови вчинення злочинів проти власності. Роль матеріального фактора у вчиненні цих злочинів. Особливості особи і поведінка потерпілих від цих злочинів. Недоліки в діяльності правоохоронних органів із попередження цього виду злочинів.

Тема 10. Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивним злочинам.

Кримінологічне поняття рецидиву злочинів і рецидивної злочинності. Види рецидиву (загальний і спеціальний, одноразовий і багаторазовий, кримінологічний, пенітенціарний та ін.). Основні показники рецидивної злочинності. Стан, рівень, структура, характер, динаміка. Особливості рецидивів у окремих видів злочинів. Кримінологічна характеристика особи рецидивістів. Соціально-демографічні ознаки і морально-психологічні властивості. Класифікація рецидивістів. Спосіб життя і злочинна поведінка злісних рецидивістів. Причини та умови рецидивної злочинності. Специфічні обставини, що обумовлюють рецидивну злочинність. Недоліки правоохоронної діяльності та рецидивна злочинність. Основні напрями попередження рецидивної злочинності, роль органів внутрішніх справ та інших суб'єктів профілактики у боротьбі з рецидивною злочинністю. Заходи загальної профілактики рецидивної злочинності. Індивідуальна профілактика з особами, які раніше вчинювали злочини. Запобіжна роль адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. Роль органів внутрішніх справ у запобіганні рецидивної злочинності.

Тема 11. Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності.

Поняття організованої злочинності. Співвідношення категорій «організована злочинність», «злочинна організація», «організована злочинна група». Структура організованої злочинності. Види організованої злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності (стан, рівень, структура, динаміка, характер). Поняття корупції. Особливості кримінологічної характеристики особи співучасників злочину. Причини та умови організованої злочинності. Основні напрями попередження організованої злочинності. Нормативно - правова основа попередження організованої злочинності та корупції.

Тема 12. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності неповнолітніх.

Поняття злочинності неповнолітніх, їхня кримінологічна характеристика (стан, рівень, структура, динаміка, характер, географія).

Особливості злочинів, вчинених цією категорією осіб. Групова злочинність неповнолітніх. Неформальні молодіжні угруповання з анти суспільною спрямованістю. Кримінологічна характеристика особи неповнолітніх злочинців. Особливості мотивації злочинів неповнолітніх. Класифікація неповнолітніх злочинців. Злочинність неповнолітніх осіб із психічними аномаліями. Причини та умови злочинності неповнолітніх. Несприятливі фактори сімейного, навчального та виробничого виховання. Криміногенні фактори побутового оточення та сфери дозвілля. Недоліки діяльності правоохоронних органів у запобіганні злочинності неповнолітніх. Основні напрями попередження злочинності неповнолітніх. Система державних органів, громадських формувань, трудових колективів, що беруть участь у профілактиці злочинності серед неповнолітніх. Роль правоохоронних органів у попередженні злочинності неповнолітніх. Місце та роль кримінальної юстиції у справах неповнолітніх щодо забезпечення безпеки дітей: міжнародний досвід.

Тема 13. Кримінологічна характеристика та запобігання жіночої злочинності.

Поняття жіночої злочинності. Ознаки, що характеризують жіночу злочинність. Особливості жіночої злочинності. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності (стан, рівень, структура, динаміка, характер). Причини та умови жіночої злочинності. Біологічні особливості жінок. Основні напрями запобігання жіночій злочинності. Кримінологічна профілактика жіночої злочинності. Відвернення і припинення злочинів, що вчиняються жінками.

Тема 14. Кримінологічна характеристика та запобігання наркозлочинам.

Поняття злочинів, пов'язаних із наркоманією, їхня кримінологічна характеристика (стан, рівень, структура, динаміка, характер, географія). Особливості наркозлочинів. Типологія наркозлочинців. Причини та умови злочинів, пов'язаних із наркоманією. Класифікація чинників наркоманії і пов'язаною з нею злочинністю. Загальносоціальне,

спеціально-кримінологічне запобігання наркозлочинності. Заходи щодо запобігання наркоманії як соціально - негативному явищу. Роль правоохоронних органів у попередженні злочинів у сфері обігу наркотичних засобів.

Тема 15. Кримінологічна характеристика та попередження професійної злочинності.

Поняття професійної злочинності. Види професійної злочинності. Ознаки, що характеризують професійну злочинність. Кримінологічна характеристика професійної злочинності (стан, рівень, структура, динаміка, характер). Особливості кримінологічної характеристики професійного злочинця. Причини та умови професійної злочинності. Основні напрями попередження професійної злочинності. Нормативно правова основа попередження професійної злочинності.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Поняття, предмет, методи та система кримінології. Історія розвитку науки та сучасний стан.

Тема 2. Злочинність як соціальне явище.

Тема 3. Детермінація злочинності. Причини та умови окремого злочину.

Тема 4. Кримінологічне вчення про особу злочинця. Девіантна поведінка особи

Тема 5. Кримінологічне вчення про жертву злочину. Проблеми віктимології та суїцидальної поведінки.

Тема 6. Загальні проблеми попередження злочинності.

Тема 7. Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю

Тема 8. Кримінологічна характеристика злочинів насильницької спрямованості.

Тема 9. Кримінологічна характеристика злочинів ненасильницької спрямованості.

Тема 10. Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивним злочинам.

Тема 11. Кримінологічна характеристика та попередження організованої злочинності.

Тема 12. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності неповнолітніх

Тема 13. Кримінологічна характеристика та запобігання жіночої злочинності.

Тема 14. Кримінологічна характеристика та запобігання наркозлочинам.

Тема 15. Кримінологічна характеристика та попередження професійної злочинності.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Розподіл годин на виконання СРС

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		д\ф	з/в	
	Підготовка до аудиторних занять та усіх видів контролю:	51	68	Опорний конспект лекцій, конспект семінарських занять
	- опрацювання лекційного матеріалу;	22	30	
	- підготовка до семінарських занять;	25	30	
	- підготовка до проміжного контролю.	4	8	
	Виконання індивідуальних завдань:	39	66	Індивідуальне науково-дослідне завдання (тези доповідей, наукова стаття). Термінологічний словник Реферат Презентація
	- підготовка індивідуального науково-дослідного завдання (тези доповідей, наукова стаття);	9	20	
	- складання термінологічного словника;	10	12	
	- написання реферату;	10	16	
	- підготовка до презентації результатів дослідження.	10	20	
	Разом	90	136	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

1. Предмет науки кримінології.
2. Система навчального курсу кримінології.
3. Виникнення кримінології як науки.
4. Функції кримінологічної науки.
5. Взаємозв'язок науки кримінології з правовими та іншими науками.
6. Конкретно-соціологічні дослідження у кримінології, їх завдання і методика.
7. Опитувальний метод дослідження у кримінології і його види.
8. Документальний метод дослідження у кримінології.
9. Поняття злочинності та її ознаки.
10. Кількісні характеристики злочинності.
11. Якісні характеристики злочинності.
12. Поняття латентної злочинності. Обставини, що зумовлюють її існування.
13. Сучасний стан і тенденції злочинності в Україні.
14. Поняття причин та умов злочинності у кримінології.
15. Класифікація причин і умов злочинності.
16. Причини й умови злочинності на сучасному етапі розвитку суспільства.
17. Поняття особи злочинця і межі її вивчення у кримінології.
18. Соціальне й біологічне в особі злочинця.
19. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця.
20. Кримінологічна класифікація і типологія злочинців.
21. Поняття причин та умов вчинення конкретного злочину.
22. Роль потрібно-мотиваційної сфери у генезисі індивідуальної злочинної поведінки.
23. Поняття конкретної життєвої ситуації, її різновиди і роль у вчиненні злочину.
24. Умови і механізм негативного формування особи. Роль соціального середовища у формуванні особи злочинця.
25. Поняття і предмет віктимології.
26. Поняття потерпілого і класифікація потерпілих від злочину у віктимології.
27. Виникнення вітчизняної кримінології і історія її розвитку. Видатні українські вчені в цій галузі науки.
28. Сучасний стан науки кримінології та кримінологічних досліджень в Україні.
29. Розвиток зарубіжної кримінології. Класичний, антропологічний і соціологічний напрями розвитку кримінального права і кримінології.
30. Сучасний стан науки кримінології у зарубіжних країнах. Теорії причин злочинності.
31. Поняття профілактики (запобігання) злочинів і види профілактики.
32. Правові й організаційні основи профілактичної діяльності.
33. Суб'єкти і об'єкти профілактики.
34. Форми й методи профілактичної діяльності правоохоронних органів.
35. Форми участі населення і засобів масової інформації у профілактиці злочинів.
36. Поняття кримінологічного прогнозування, його завдання, види і методи.
37. Поняття, завдання і види кримінологічного планування.
38. Поняття і види фонових явищ, їх зв'язок зі злочинністю.
39. Кримінологічна характеристика наркоманії, токсикоманії та алкоголізму. Причини їх поширення і заходи профілактики.
40. Кримінологічна характеристика проституції, соціальних хвороб (ВІЛ-інфекція і венеричні хвороби), причини їх поширення і заходи профілактики.
41. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх.
42. Причини й умови, що сприяють злочинності неповнолітніх.
43. Профілактика злочинності неповнолітніх.
44. Кримінологічна характеристика, причини й умови, що сприяють рецидивній злочинності.
45. Профілактика рецидивної злочинності.
46. Кримінологічна характеристика професійної злочинності, її особливості, співвідношення з рецидивною злочинністю.
47. Кримінологічна характеристика організованої злочинності, її ознаки, співвідношення з професійною злочинністю.

48. Причини й умови, що сприяють рецидивній і організованій злочинності.
49. Профілактика професійної і організованої злочинності.
50. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері економіки.
51. Причини й умови, що сприяють злочинності у сфері економіки.
52. Профілактика злочинності у сфері економіки.
53. Кримінологічна характеристика корупційної злочинності.
54. Причини й умови, що сприяють корупційній злочинності.
55. Профілактика корупційної злочинності.
56. Кримінологічна характеристика злочинів проти особи, причини й умови, що їм сприяють.
57. Профілактика злочинів проти особи.
58. Кримінологічна характеристика злочинів проти приватної власності, причини й умови, що їм сприяють.
59. Профілактика злочинів проти приватної власності.
60. Кримінологічна характеристика необережних злочинів, причини й умови, що їм сприяють, їх профілактика.

Ключові слова для термінологічного словника

Кримінологія, Абсолютне зростання (зменшення) злочинності, Автобіографічний метод, Агресія, Адаптація, Аморальність, Біографічний метод, Відчуження, Віктимологічна профілактика, Віктимність, Віктимологія, Генотип, Деадаптація, Декриміналізація, Деліктогенність, Деперсоналізація, Детермінація, Динаміка, Динаміка злочинності, Дифамація, Еклектизм, Експерт, Експресія, Екстрадиція.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:*** усне опитування
- 6.2. *Форми проміжного контролю:*** модульна контрольна робота
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:*** екзамен

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі, складається з 5-ти тестових завдань та 3х теоретичних завдань.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

ВАРІАНТ №1

Завдання №1

1. Кримінологія - це:

- А) юридична наука, яка вивчає механізм вчинення злочинів;
- Б) прикладна наука, яка вивчає злочинність та її основні характеристики;
- В) теоретична наука, яка вивчає злочинність та її основні характеристики;
- Г) соціально-правова наука, яка вивчає злочинність, а також шляхи і засоби її попередження; Д) галузь кримінального права.

2. Який з нижчезазначених елементів належить до предмета вивчення кримінології:

- А) особа злочинця;
- Б) злочин;
- В) правопорушник;
- Г) проступок;
- Д) способи та методи розкриття злочинів.

3. Який з нижчезазначених елементів належить до предмета вивчення кримінології:

- А) злочинність;
- Б) злочин;

- В) правопорушник;
 Г) проступок;
 Д) способи та методи розкриття злочинів.

4. Який з нижчезазначених елементів належить до предмета вивчення кримінології:

- А) причини злочинності;
 Б) злочин;
 В) правопорушник;
 Г) проступок;
 Д) способи та методи розкриття злочинів.

5. Який з нижчезазначених елементів належить до предмета вивчення кримінології:

- А) умови злочинності;
 Б) злочин;
 В) правопорушник;
 Г) проступок;
 Д) способи та методи розкриття злочинів.

Завдання №2

1. Предмет науки кримінології.
2. Система навчального курсу кримінології.
3. Виникнення кримінології як науки.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль) – за результатами відповідей на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження

	власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Тези доповідей	5
Термінологічний словник	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання виконання завдань з *Кримінології* є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була задана ситуація.

Оцінювання *тез доповідей* здійснюється із урахуванням актуальності теми дослідження, розкриття цієї теми, надання обґрунтованих аргументів на підтвердження власної думки та відсоткового показника унікальності тексту.

Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійності та оригінальності дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Оцінювання *термінологічного словника* здійснюється із врахуванням загального охоплення спектру термінів за темами, що виносяться на вивчення студентами, а також якість засвоєння цих термінів.

Оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 теоретичне питання складає 5 балів. Загальна кількість балів може складати 10 балів. Критеріями оцінювання є: повнота

відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА: технічні засоби для демонстрування презентацій (проектор), комп'ютер (ноутбук) для використання нормативної електронної бази.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків : Право, 2018. – 416 с
2. Сучасні кримінологічні дослідження: методи, напрями, перспективи: збірник тез між народ. Наук.-практ. Круглого столу (Київ, 14 лист, 2019 р.), Київ: ДНДІ МВС України, 2019. 188 с.
3. Міжнародне співробітництво у сфері кримінального провадження за законодавством України та Республіки Молдова: навчальний посібник / [В.С. Березняк, Н.В. Павлова, Н.К. Паустовська, В.М. Федченко, Л.А. Філяніна]. Київ: Алерта, 2019. 310 с.
4. Березняк В.С., Людвік В.Д. Злочини міжнародного характеру, що передбачають екстрадицію особи, яка переховується від слідства та суду. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2017. № 3. С. 180-190.
5. Угода про співробітництво між Національним антикорупційним бюро України та Національним антикорупційним центром Республіки Молдова у сфері запобігання та боротьби з корупцією від 30.05.2018 р.
6. Кримінологія: підручник : практикум / [кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.]; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с. 6. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
7. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с.
8. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.

Допоміжна література:

9. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун -т сучасних знань. - Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. - 171 с.
10. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. - Київ- Харків, 2013. - 412 с.
11. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. - К. : Атіка, 2011. - 719 с.
12. Порядок придбання, перевезення, зберігання, відп уску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах

охорони здоров'я : затв. постан. КМ України від 13 травня 2013 р. №333 // Офіційний вісник України. - 2013. -37. - Ст. 1303.

13. Про внесення змін до перелікунаркотичних засобів, психотропних речовиніпрекурсорів : постан. КМ України від 05 грудня 2012 р. №1129 // Офіційний вісник України.- 2012. - № 93. - Ст. 3778.

14. Кузьмін С. А. Спеціальні питання застосування кримінально -правових заходівпротидії організованої злочинності : наук.-практ. посібник / С. А. Кузьмін; Міжвідом. наук. - дослід. центр з пробл. б-би з організ. Злочинністю при Раді нац. безпеки і оборони України. - К., 2012. - 83 с.

15. Наркологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі; МВС України, НАВС.- К. :КНТ, 2012. - 324 с.

16. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : посібник для підготовки до іспитів / Ю. Ф. Іванов. - Вид. 2-ге, стереотип. - К. : Паливода А. В., 2011. - 160 с.

17. Сорока С. О. Контрабанда наркотичних засобів : проблеми протидії : монографія /С. О. Сорока. - Львів, 2012. - 227 с.

а. Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання : монографія / Б. М. Головкін (авт.-ред.), Г. Ю. Дарнопих, І. О.Христич та ін. - Х. : «Право», 2013. - 244 с.

18. Джужа А. О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини : монографія / НАВС. - К., 2013. - 193 с.

19. Небитов А. А. Торгівля людьми: стан, тенденції та запобігання : монографія / А. А.Небитов. - К., 2013. - 221 с.

20. Мозоль С. А. Запобігання злочинам проти виборчих прав громадян : монографія /С. А. Мозоль. - К. : Атіка, 2011. - 215 с.

21. Рейдерство: витоки, процедури, способи запобігання : монографія / О. А. Бурбело, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, С. О. Бурбело. - Луганськ,

22. - 182 с.

а. 34.Запобігання та викриття корупційних злочинів в органах виконавчої влади / Д.І.Любченко, Д. Й. Никофорчук, С. І. Ніколаюк, Г. В. Прокопович. - К., 2010. - 159 с.

23. Коруля І. В. Міліція в механізмі протидії корупції : монографія / І. В. Коруля. - К., 2013. - 245 с.

24. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження : монографія / кер. авт. кол. І. О. Ревак. - Львів, 2011. - 219 с.

25. Головкін Б. Превентивний вплив системи антикримінального законодавстваУкраїни на злочинність / Б. Головкін // Вісник Академії правових наук України. - Харків, 2012. - № 4(71). - С. 308-317.

26. Горбань А. Сучасний стан кримінології як науки / А. Горбань, В. Міщук // Вища школа. - 2012. - № 8. - С. 37-41.

27. Мошак Г. Зближення позицій українських і німецьких кримінологів / Г. Мошак //Право України. - 2012. - № 6. - С. 276-281.

28. Кулик С. Г. Детермінація злочинів проти моральності [Текст] / С. Г. Кулик // Держава та регіони. Сер. Право.- Вип. 3, 2012. - С. 128-132.

29. Денисов С. Ф. Злочинна і пенітенціарна субкультура та її деструктивний вплив на формування поведінки молоді [Текст] / С. Ф. Денисов // Держава та регіони. Сер. Право. -Вип. 3, 2012. - С. 105-109.

30. Волянюк О. Д. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам, щовчиняються неповнолітніми [Текст] / О. Д. Волянюк // Держава та регіони. Сер. Право.-Вип. 3, 2012. - С. 102-104.
31. Джужа О. М. Основні показники злочинності: міжнародний і вітчизняний досвід / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Кулик // Вісник Верховного Суду України. - 2012. - № С. 37-42.
32. Давиденко М. Л. Про показники та тенденції злочинності в Україні / М. Л. Давиденко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - Дніпропетровськ, 2011. - № 3(55). - С. 179-184.
33. Джужа О. М. Аналіз чинників, що впливають на віктимність в умовах глобалізації / О. М. Джужа // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 5(84). - С. 9-15.
34. Ковалик І. М. Поведінка жертви насильницького злочину в механізмі злочинної поведінки / І. М. Ковалик // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 2(81). - С. 88-91.
35. Телефанко Б. М. Стан і тенденції рецидивної злочинності в Україні / В. М. Телефанко // Луганський ДУВС. Вісник. Спец. вип. № 6/2011. - Луганськ, 2011. - С. 323-327.
36. Джужа О. М. Негативний вплив нових факторів навколишнього природного середовища на насильницькі правопорушення / О. М. Джужа // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 2(81). - С. 3-9.
37. Прокопович Г. В. Характеристика осіб, які вчиняють корупційні злочини / Г. В. Прокопович // Науковий вісник НАВС. - К., 2010. - Вип. 5(72). - С. 130-138.
38. Ковалик І. М. Поведінка жертви насильницького злочину в механізмі злочинної поведінки / І. М. Ковалик // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 2(81). - С. 88-91.
39. Йосипів А. О. Кримінологічний та кримінально -правовий зміст поняття насильства / А. О. Йосипів // Науковий вісник НАВС. - К., 2011. - Вип. 6(79). - С. 160-167.
40. Головкін Б. Типологія корисливих насильницьких злочинців / Б. Головкін // Право України. - 2010. - № 7. - С. 144-150.
41. Кубрак Р. Кримінологічна характеристика засуджених з психічними відхиленнями, які відбувають покарання у виправних колоніях / Р. Кубрак // Вісник Львівського університету. Серія юридична. - Львів, 2012. - Вип. 55. - С. 234-240.
42. Ноздрін Д. О. До питання типології злочинців у сфері незаконного наркообігу / Д. О. Ноздрін // Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави. - Одеса, 2012. - С. 233-235.
43. Безуглий О. А. Засади запобігання незаконному заволодінню автотранспортом, що вчиняють за участю неповнолітніх / О. А. Безуглий // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 3(82). - С. 99-106.
44. Міняйло Н. Є. Поняття та ознаки транснаціональної злочинної діяльності у сфері незаконного обігу вогнепальної зброї / Н. Є. Міняйло // Науковий вісник НАВС. - К., 2011. - Вип. 5(78). - С. 158-165.
45. Мельник П. В. Профілактика наркотизму як засіб запобігання виробничим ризикам у місцях позбавлення волі / П. В. Мельник // Науковий вісник НАВС. - К., 2011. - Вип. 2(75). - С. 167-174.
46. Васенко В. К. Боротьба з легалізацією (відмиванням) незаконно отриманих

грошей В. К. Васенко // Право і безпека. - № 2(44). - Х., 2012.

47. С. 89-93.

48. Давидова Т. О. Новаційні норми у протидії корупції в Україні / Т. О. Давидова // Бизнес и безопасность. - 2013. - № 3. - С. 9-11.

49. Гвоздецький В. Д. Корупція в незалежній Україні: заходи запобігання та протидії / В. Д. Гвоздецький // Науковий вісник НАВС. - К., 2012. - Вип. 2(81). - С. 99-106.

50. Тітенко І. Боротьба з сутенерством і втягненням у заняття проституцією: міжнародно-правовий аспект / І. Тітенко // Підприємництво, господарство і право. - 2012. - 7. - С. 115-118.

51. Байов О. О. Злочинність у сфері незаконного обігу наркотиків: динаміка, структура, тенденції / О. О. Байов // Луганський ДУВС, Вісник - № 1(58). - Луганськ, 2012. - С. 118-125.

52.